

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 3. oktober 2022

Sak: 2021/1938

Klager: The Viking Planet Oslo AS

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Kiran Aziz og Anne Margrete Fiskvik

1 Sakens bakgrunn

- (1) The Viking Planet Oslo AS (heretter «klager») søkte 24. mai 2021 om tilskudd til å gjennomføre den temporære museumsutstillingen «Vikinger i krig – Vikings at war». Utstillingen var planlagt arrangert fra 1. juli til 31. oktober 2021. Klager søkte om tilskudd på kroner 1 926 922 etter forskrift av 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19 (heretter «forskriften»). Vedlagt søknaden var årsregnskap for 2019, samt prosjektbeskrivelse av utstillingen.
- (2) Klager har i søknaden beskrevet The Viking Planet Oslo som verdens første digitale vikingmuseum. Den temporære utstillingen er opplyst å være den eneste utstillingsaktiviteten i perioden 10. juni til 31. oktober 2021, og vil estimert utgjøre 75 prosent av publikumsbesøk og salgsinntekter for virksomheten i 2021.
- (3) Søknaden gjelder for 246 enkeltarrangement av utstillingen fra juli til oktober 2021. Klager har i søknaden opplyst at utstillingen har som formål å gi besøkende en autentisk og tidsriktig modell av vikingvåpen. Videre har klager opplyst at utstillingen blant annet vil inneholde en avansert digital tidslinje, som gir besøkende muligheten til å følge de store viktingslagene i Norge og Europa. Billettpris er oppgitt å være kroner 229 for voksne og kroner 100 for barn, og publikumskapasiteten er oppgitt å være redusert fra 200 til 50 personer.
- (4) Kulturrådet fattet vedtak om avslag den 29. juni 2021 med den begrunnelse at arrangementet i hovedsak er et kunnskapsbasert underholdningsarrangement, og at dette ikke i hovedsak innebærer formidling av et kulturelt eller kunstnerisk innhold, jf. forskriften § 4.
- (5) Klager påklaget vedtaket den 4. juli 2021. Klagen gjaldt samlet for to av klagers søknader om tilskudd. Vedlagt klagen var presentasjon av utstillingen, samt kopi av

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

pressemelding sendt ut ved åpning den 10. juni 2021 og henvisning til NRK P2 sin omtale av utstillingen den 14. juni 2021 i «Kulturnytt».

- (6) Klager har anført at tilskuddssøknaden gjelder en temporær museumsutstilling i senteret, som ifølge forskriften § 3 er uttrykkelig nevnt i forskriften vedrørende hvem som kan få tilskudd. På denne bakgrunn har klager fremholdt at de kvalifiserer for å få tilskudd. Det er vist til at formålet med utstillingen er å formidle kulturhistorie om vikingenes liv, og at avslaget er gitt på grunn av at Kulturrådet har misforstått arrangementets oppbygning, målsetning og utforming. Dette utgjør ifølge klager en saksbehandlingsfeil.
- (7) Klager har videre anført at det foreligger usaklig forskjellsbehandling, da at Stifinga Norsk Fjellmuseum fikk innvilget søknad om tilskuddsmidler den 9. april 2021 for den temporære utstillingen «skinngarvar Sofie Kleppe og samfunnsforskar Ingunn Grimstad Klepp (for å sjå nærare på skinn som materiale, og da spesielt reinsskinn)». Klager kan ikke se at denne utstillingen har et mer kulturelt eller kunstnerisk innhold enn deres utstilling.
- (8) Den 31. august 2021 fattet Kulturrådet nytt vedtak i saken. Kulturrådet tok klagen til følge, men kom likevel til at søknaden skulle avslås. Det ble vist til at forskriften § 4 første ledd bokstav c oppstiller et vilkår for tilskudd at kulturarrangementet må være «*budsjettert med driftstap før tilskudd*». Kulturrådet vurderte klagers nettokostnader i søknaden å være uforholdsmessige sett i lys av det alminnelige kostnadsnivået på feltet. Videre viste Kulturrådet til at det i søknaden var opplyst billettpriser på kroner 229 og kroner 100, samt publikumskapasitet på 50 personer. Basert på disse tallene og oppgitt antall gjennomføringer kom Kulturrådet til at klager hadde inntekter på kroner 2 284 443. Med budsjetterte utgifter på kroner 1 653 160, hadde klager et budsjettert driftsoverskudd før tiltak, og vilkåret var ikke oppfylt.
- (9) Klager påklaget nytt vedtak den 6. september 2021. Også denne klagen gjaldt klagers to søknaden, og det ble i den forbindelse presisert at sakene var behandlet hver for seg av Kulturrådet på tross av at klager ønsket sakene behandlet samlet. Vedlagt klagen var spesifikk oversikt over arrangementets nøkkeltall og kopi av tidligere innsendt prosjektrekskap.
- (10) Klager har fremholdt at de anser Kulturrådets bruk av nøkkeltall ved avkortningsberegningen som uforståelig. Klager har vist til at de har basert sine nøkkeltall og beregninger ut fra faktisk forventet besøk. Klager har videre vist til at de har planlagt mot oppmykning i restriksjonene. På denne bakgrunn har regjeringens planlagte gjenåpningsfaser gjort det vanskelig for virksomheten å sette opp et konkret budsjett for den omsøkte utstillingen. Klager har videre bemerket at Kulturrådet kun har begrunnet avkortningen med «det alminnelige kostnadsnivået på feltet», uten videre henvisning til dokumentasjon, referanse eller beregning.
- (11) Kulturrådet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturrådets innstilling datert 22. oktober 2021.

- (12) I innstillingen har Kulturrådet begrunnet avslaget med at klager har søkt om tilskudd til et temporært museumstilbud, men budsjettert med kostnader for hele den ordinære driften. Kulturrådet har videre vist til at de skal «skal» justere budsjettet dersom «nettokostnaden fremstår som uforholdsmessig», jf. forskriften § 8 annet ledd. På denne bakgrunn har Kulturrådet kommet til at utstillingen ikke lenger er «budsjettert med driftstap før tilskudd» etter forskriften § 4 første ledd bokstav c når de har foretatt budsjettjusteringer i henhold til forskriften.
- (13) Klager har i brev datert 26. oktober 2021 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturrådets innstilling i saken eller andre merknader. Klager har ikke sendt inn merknader.
- (14) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 3. oktober 2022.

2 Det rettslige grunnlaget

- (15) Det rettslige grunnlaget er forskrift 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19 (stimuleringsordningen fra juli 2021.).
- (16) Formålet med stimuleringsordningen fremgår av forskriften § 2. Bestemmelsen lyder som følger:

«Formålet med tilskuddene er

a. å nå kulturpolitiske mål og avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19 og

b. å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler.»

- (17) Det følger av forskriften § 3 første ledd første punktum at det kan gis tilskudd til «arrangør som har hovedansvar for å gjennomføre et arrangement, herunder temporære museumsutstillinger, som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold, er registrert i Enhetsregisteret og mottok under 60 prosent av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019».
- (18) Av forskriften § 4 første ledd følger det at:

«Norsk kulturråd kan gi tilskudd til gjennomføring av billetterte kulturarrangement som

a. er åpne for allmennheten i perioden 1. januar til og med 30. juni 2021

b. må redusere antall fysiske deltagere eller besøkende på kulturarrangementet i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet og

c. er budsjettert med driftstap før tilskudd.»

- (19) Av forskriften § 8 følger det at:

«Norsk kulturråd fastsetter et tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering. I vurderingen skal det legges vekt på formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum. Det skal også legges vekt på om søkeren har brutt vilkårene for en tidligere tildeling etter forskriften. Videre skal det legges vekt på om planene for arrangementet fremstår som urealistiske sett i lys av blant annet smittevernsituasjonen, herunder om arrangøren har planlagt for å kunne nedskalere arrangementet, eller oppskalere det for å øke egeninntjeningen.

Tilskuddet skal avkortes dersom nettokostnaden framstår som uforholdsmessig, for eksempel på bakgrunn av arrangementets størrelse, markedspriser og det alminnelige kostnadsnivået på feltet.»

- (20) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

3 Klagenemndas vurdering

- (21) Saken gjelder vedtak om avslag på søknad om tilskudd til å gjennomføre utstillingen «Vikinger i krig – Viking at War» fra 1. juli 2021 til 31. oktober 2021.
- (22) Innledningsvis bemerker nemnda at klager har bedt om at foreliggende sak og sak 2021/1939 behandles i fellesskap. Nemnda har ikke tatt anmodningen til følge da det er tale om ulike forskrifter og ulike søknadsperioder. I det videre vil nemnda dermed kun ta stilling til sak 2021/1938.
- (23) Det følger av forskriften § 4 første ledd at det kan gis tilskudd til «gjennomføring av billetterte kulturarrangement» dersom vilkårene i bokstav a til c er oppfylt. Av forskriften § 4 første ledd bokstav c fremgår det et krav om at arrangementet må være «budsjettert med driftstap før tilskudd». Vilkåret må ses i sammenheng med både bestemmelsens bokstav b og formålet i forskriften § 2, om at ordningen er ment å tilrettelegge for at arrangementer kan gjennomføres på tross av offentlige begrensninger om redusert antall fysiske deltakere i forhold til normalsituasjonen, selv om dette medfører at arrangementet budsjetteres med driftstap. Med andre ord omfatter ordningen ikke arrangementer som går i driftsoverskudd før tilskudd.
- (24) Vilkåret om driftstap i forskriften § 4 første ledd bokstav c må videre tolkes i tråd med forskriften § 8 andre ledd som oppstiller en plikt for Kulturrådet å avkorte søknadsbeløp om kostnadene er å anse som «uforholdsmessige». Nemnda viser til at beregning av om det foreligger «driftstap før tilskudd» baseres på budsjetterte inntekter og utgifter knyttet til det konkrete arrangementet. Der det foreligger uforholdsmessig lave inntekter og/eller høye utgifter så skal inntektene og/eller utgiftene reguleres i tråd med det konkrete arrangementet og tilskuddet avkortes i forhold til dette. Etter nemndas syn hindrer dette at den begrensede tilskuddspotten går med til å dekke enhver kostnad hos søkerne, også de som ikke er tilknyttet et konkret kulturarrangement, slik at flest mulige aktører i kultursektoren kan få tilskudd til å gjennomføre arrangementer på tross av covid-19-restriksjonene.

- (25) Kulturrådet har ansett inntekstberegningene i søknaden som lav i forhold til antall billetter og forholdstall mellom voksen- og barnebillett, samt fremholdt at tilskuddssøknaden kun kan bygge på kostnader knyttet til den konkrete utstillingen, og ikke opplevelsessenteret som helhet.
- (26) Ved beregning av tilskudd har nemnda tidligere lagt til grunn at man må legge arrangementenes salgspotensial etter restriksjoner til grunn, som tilsier at budsjetterte inntekter må ta utgangspunkt i at alle billettene til arrangementet ble solgt. Nemnda bemerker at Kulturrådets beregning tar utgangspunkt i dette.
- (27) Basert på at klager i søknaden har oppgitt å kunne selge 50 billetter per innslipp, og det var planlagt 246 innslipp i løpet av perioden, har nemnda lagt til grunn 12 300 billetter. Ettersom klager har presentert en 60/40-fordeling av voksen- og barnebilletter, har totalt antall billetter blitt fordelt forholdsmessig mellom antall voksen- og barnebilletter. På denne bakgrunn har nemnda kommet til følgende inntjening i perioden:

Voksenbilletter	Barnebilletter	Butikk	Inntekter i perioden
$((12300*229) * 0,6)$	$((12300*100) * 0,4)$	(913 776)	3 095 796 kroner

- (28) Etter nemndas vurdering har klager budsjettert med uforholdsmessig høye kostnader i søknaden, og det vises særlig til postene «Fast ansatte», «Husleie» og øvrige faste utgifter vedrørende økonomisk rådgivning og inventar. Klagers utgiftsposter skal knytte seg til gjennomføringen av det konkrete arrangementet, og det må etter nemndas syn ses hen til hva som er alminnelige utgifter ved den temporære museumsutstillingen som søknaden angår. Dette utelukker samtidig at kostnader klager har i tilknytning til opplevelsessenteret som helhet ikke skal medtas i de budsjetterte utgiftene. Etter nemndas skjønn faller kun postene «Lønnskostnader/mnd» og «Engangskostnader temporær utstilling» innenfor det som kan anses som alminnelige kostnader knyttet til å avholde den midlertidige utstillingen. Alle andre poster fremstår for nemnda som kostnader som går utover det konkrete arrangementet, tilknyttet den ordinære driften. Dette er ikke kostnader som tilskuddsordningen er ment å dekke.
- (29) På denne bakgrunn legger nemnda til grunn at klagers budsjetterte kostnader som går utover postene «Lønnskostnader/mnd» og «Engangskostnader temporær utstilling» er uforholdsmessige, og at kostnader på kroner 2 823 580 derfor skal trekkes ut av grunnlaget ved beregningen av tilskudd, jf. forskriften § 8 annet ledd. Klagers totale utgifter er etter dette kroner 1 702 755 medregnet 3 % driftsmargin.
- (30) Med inntekter på kroner 3 095 796 er det nemndas vurdering at utstillingen således ikke er «budsjettert med driftstap før tilskudd» etter forskriften 4 § første ledd bokstav c. Som følge av vilkåret for tilskudd i forskriften § 4 første ledd bokstav c ikke er oppfylt, er klager ikke berettiget tilskudd etter tilskuddsordningen. Nemnda er derfor av den oppfatning at Kulturrådets vurdering av de materielle vilkårene for tilskudd er korrekt.
- (31) For øvrig bemerker nemnda at klagers anførsel om at det bør innvilges tilskudd som følge av at Stiftinga Norsk Fjellmuseum har fått tilskudd til å avholde en temporær utstilling, ikke kan føre frem. Nemnda viser i den sammenheng til at det ikke utgjør en usaklig forskjellsbehandling at et annet arrangement, etter en konkret

skjønnsmessigvurdering av Kulturrådet, blir tilegnet støtte. Etter det nemnda kan se er det ikke fremsatt informasjon som gjør at klagers utstilling og Stiftinga Norsk Fjellmuseum sin utstilling er å anse som tilstrekkelig like og kvalifisert sammenlignbare, slik at disse arrangementene bør vurderes likt. Det kan derfor ikke konstateres usaklig forskjellsbehandling i dette tilfellet. Nemnda viser dessuten til innstillingen i denne saken, hvor Kulturrådet har foretatt en grundig redegjørelse vedrørende klagers anførsel om forskjellsbehandling.

4 Vedtak

(32) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 3. oktober 2022

Tore Lunde
Nemndsleder

Anne Margrete Fiskvik
Nemndsmedlem

Kiran Aziz
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk